

Nr 43.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar, jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 31 mars 1950 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 228, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar.

Härigenom förordnas som följer.

Föreligga i fråga om importvara sådana omständigheter, som enligt bestämmelserna i Havana-stadgan eller allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) berättiga till uttagande av antidumping- eller utjämningstull, äger Konungen, där så prövas erforderligt, förordna om uttagande av dylik tull i enlighet med nämnda bestämmelser.

Då skäl därtill äro må sådant förordnande meddelas provisoriskt i avbidan på ytterligare utredning. Föranleder utredningen icke definitivt förordnande, skall det provisoriska förordnandet förklaras förfallet och i anledning därav erlagd antidumping- eller utjämningstull utan dröjsmål återbetalas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1950 och gäller till och med den 30 juni 1953. Förordnande, som Konungen meddelat med stöd av denna förordning, skall icke gälla längre än förordningen äger giltighet.

Till behandling i samband med förevarande proposition har utskottet uppdragit de under motionstiden vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 324 av herr *Carl Sundberg* och

II: 328 av herr *Edström*, vari hemställts, »att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av sådana åtgärder, att inom ramen av Havana-stadgans bestämmelser ett betryggande skydd mot utländsk dumping åstadkommes».

Beträffande innebörden av ifrågavarande bestämmelser i Havanastadgan och allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) får utskottet hänvisa till den vid statsrådsprotokollet fogade bilagan samt den av departementschefen till protokollet lämnade redogörelsen. Här må endast anföras, att bestämmelserna i fråga innebära rätt att ingripa mot egentlig dumping samt mot s. k. premiedumping, även om denna icke skulle yttra sig såsom egentlig dumping, genom att belägga dumpade varor med särskilda tullar, benämnda antidumping- respektive utjämningstullar.

Av propositionen framgår att frågan om skydd mot dumping upptagits av 1948 års *tullförhandlingskommitté* i en den 7 november 1949 avgiven sammanfattande rapport angående förberedelserna för vår anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet. Kommittén har ansett att de allmänna bestämmelser, som kunde påkallas i anslutning till de i avtalet givna reglerna, borde övervägas i samband med vår anslutning till avtalet. I en inom kommittén utarbetad promemoria har bland annat uttalats, att antidumping- och utjämningstullar borde uttagas först efter särskilt förordnande, sedan förekomsten av dumping och dess skadliga inverkan på svenskt näringsliv vederbörligen konstaterats. För att ett ingripande i förekommande fall skulle kunna ske utan dröjsmål, borde emellertid Kungl. Maj:t erhålla bemyndigande att förordna om uttagande av dylika tullar.

Över den sålunda väckta frågan ha yttranden avgivits av *kommerskollegium*, som i ärendet hört *Stockholms handelskammare*, *handelskammaren i Göteborg*, *Skånes handelskammare*, *Kooperativa förbundet*, *Sveriges allmänna exportförening*, *Sveriges grossistförbund*, *Sveriges industriförbund* och *Sveriges lantbruksförbund*, samt av *generaltullstyrelsen* och *lantbruksstyrelsen*. Samtliga remissinstanser ha tillstyrkt eller i varje fall icke velat motsätta sig, att en lagstiftning till skydd mot dumping kommer till stånd.

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t har *departementschefen* — efter att ha erinrat om att tullbindningar i samband med vår anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet beträffande en stor del av importen möjliggjorde mötandet av eventuell dumping från utlandet genom vanlig tullhöjning men att avtalet gäve vissa möjligheter att ingripa mot dumpingföreteelser genom speciella tullar (antidumping- eller utjämningstullar) — till stöd för det nu framlagda förslaget anfört följande:

»Tillämpningen av tullar av detta slag kan otvivelaktigt vara förenad med betydande svårigheter. Jag anser det emellertid icke uteslutet att situationer kunna uppstå, då vi trots detta ändå få begagna oss av denna möjlighet för att söka mildra de rubbningar, som dumpingföreteelser kunna medföra för vissa delar av vårt näringsliv. Tanken har även accepterats av

remissinstanserna och flertalet av dessa ha uttalat sig för åtgärder i sådan riktning.

På grund av det anförda förordar jag att möjligheter till påläggande av antidumpingtullar nu tillskapas. Med hänsyn bland annat till avsaknaden å svensk sida av erfarenhet rörande tillämpningen av dylika tullar är jag dock icke beredd att, såsom vissa av de hörda näringsorganisationerna synas ha förutsatt, framlägga förslag till detaljerade bestämmelser i ämnet utöver de i Havanastadgan och i allmänna tull- och handelsavtalet lämnade reglerna. De åtgärder som kunna påkallas böra, inom ramen för nämnda regler, anpassas efter förhållandena i det aktuella fallet. Ingripande av detta slag bör kunna ske i fråga om såväl avtalsbundna som icke avtalsbundna positioner.

För att de möjligheter till ingripande mot dumping, som stadgan och avtalet erbjuda, skola kunna utnyttjas i sådana fall, då ett ingripande befinnes nödvändigt, torde det emellertid, såsom tullförhandlingskommittén framhållit, vara angeläget, att erforderliga åtgärder kunna vidtagas så snabbt som möjligt. Kungl. Maj:t torde för detta ändamål böra utverka bemyndigande att förordna om uttagande av antidumping- eller utjämningsstull enligt stadgans och avtalets regler. Det må framhållas att ett bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om tullhöjning icke är någon nyhet för svenska förhållanden, då Kungl. Maj:t enligt förordningen den 22 april 1949 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift redan äger vissa befogenheter i detta hänseende. Såsom anförts i den av tullförhandlingskommittén överlämnade promemorian torde emellertid denna förordning icke lämpligen kunna utnyttjas för nu ifrågavarande ändamål, utan bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningsstullar bör meddelas i särskild författning. Frågan huruvida detta bemyndigande bör gälla generellt eller endast då riksdagssession ej pågår har varit föremål för delade meningar i de avgivna remissvaren. Förordnande om tullar av ifrågavarande slag torde emellertid närmast få anses som en verkställighetsåtgärd och är knappast av natur att påkalla riksdagens prövning i varje särskilt fall, varför jag ansluter mig till den i tullförhandlingskommitténs promemoria uttalade och av bl. a. kommerskollegium biträdda uppfattningen att bemyndigandet bör äga generell giltighet. För att undvika skadeverkningar under den tid, som erfordras för närmare utredning i dumpingfrågor, bör förordnande av här avsett slag, då skäl därtill äro, kunna meddelas provisoriskt i avvaktan på utredningens slutförande. Skulle utredningen icke föranleda definitivt förordnande, bör det provisoriska förordnandet förfalla och återbetalning ske av tullbelopp, som erlagts i anledning av detta förordnande.

Det föreslagna bemyndigandet torde, med hänsyn till att erfarenheter rörande tullar av ifrågavarande slag ännu så länge saknas, böra givas allenast begränsad giltighetstid, förslagsvis under tre år.»

I de förut berörda *motionerna* har framhållits bland annat, att dumpingproblemet så gott som helt försvunnit under 1930- och 1940-talen på grund

av den stränga export- och importkontroll, som upprätthållits under dessa årtionden över hela världen. Under numera eftersträlvade förhållanden med en friare internationell handel komme dumping att ånyo bli ett aktuellt problem. Härvid kunde lätt rubbningar i den fulla sysselsättningen inträffa, vilket i svårare fall kunde leda till omfattande arbetslöshet. Det vore därför av stor vikt att åtgärder till skydd mot skadebringande dumping skyndsamt vidtoges från svensk sida. Den sunda och normala konkurrens, som den fria handeln medförde, borde dock icke härigenom hindras eller hållas tillbaka, utan det gällde endast att finna lämpliga vägar att förhindra rena dumping-åtgärder.

Utskottet. Det i förevarande proposition framlagda förslaget, vars genomförande torde tillgodose syftet med de i ämnet väckta motionerna i den utsträckning som för närvarande kan ifrågakomma, föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet får därför hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 228, antaga det vid propositionen förgade förslaget till förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämnings-tullar; samt

B) att de likalydande motionerna I: 324 av herr Carl Sundberg och II: 328 av herr Edström måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 18 april 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Wahlmark, Sjødahl, Ekman, Gustaf Elofsson, Velander, Heüman, Franzon, Niklasson och Wehtje samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Sandberg, Jonsson i Skedsbygd, Kristensson i Osby, Sundström, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp, Edström och Allard.
